

Prosjektplan VO Hallingdal

*Prosjektplan for vannforvaltning i vannområdet (VO)
Hallingdal for planleggingsfasen 2010-2015.*

Det er satt i gang et arbeid med å opprettholde, eventuelt oppnå, god økologisk tilstand og vannkvalitet i det som kalles vannområde Hallingdal. Dette området består i hovedsak av kommunene Hol, Ål, Gol, Hemsedal, Nes, Flå og Krødsherad, samt flere kommuner som bare har små områder inn i vannområdet. Området er delt inn slik på bakgrunn av nedbørsfelt – altså en vannforvaltning basert på vannet der det renner.

Bakgrunnen for at vi har startet et slikt arbeid med vannforvaltning i Hallingdal er den norske vannforskriften fra 2006. Vannforskriften er den norske gjennomføringen av EU sitt vannrammedirektiv fra 2000, og legger opp til en helhetlig og økosystembasert vannforvaltning som går på tvers av fagområder og er basert på nedbørsfelt og ikke vanlige administrative grenser. Vannforskriften sier at alt vann (overflatevann, kystvann og grunnvann) skal ha god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 og den legger en del premisser for hvordan dette skal oppnås.

For å oppnå målet om gode tilstander i alt vann i Norge skal det lages regionale forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer for alt vann i Norge. *Vannområdet* Hallingdals lokale tiltaksanalyse blir et innspill til *vannregion Vest-Vikens* regionale forvaltningsplan.

Vannområdets tiltaksanalyse skal, etter regionens fremdriftsplan, leveres til vannregionmyndigheten (VRM) innen 31.10.2013. Den regionale forvaltningsplanen skal være godkjent i fylkestingene ved utgangen av 2015 og gjennomføringen av tiltak skal skje i 2016-2021, med 2021 som siste frist for måloppnåelse.

Denne prosjektplanen skal inngå som grunnlag for organiseringen av arbeidet i vannområdet.

Vannforskriften er Norges gjennomføring av EU sitt vannrammedirektiv fra 2000.

Vannforskriftens formålsparagraf sier følgende:

«Formålet med denne forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Forskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer med sikte på å oppfylle miljømålene, og sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet»

For mer informasjon om vannforskriften, se www.vannportalen.no

Innhold

Rammer	4
Målsetting.....	4
Organisering	5
Fremdriftsplan.....	6
Kostnader	7
Vedlegg.....	10
Ordforklaringer.....	10
Kart.....	14

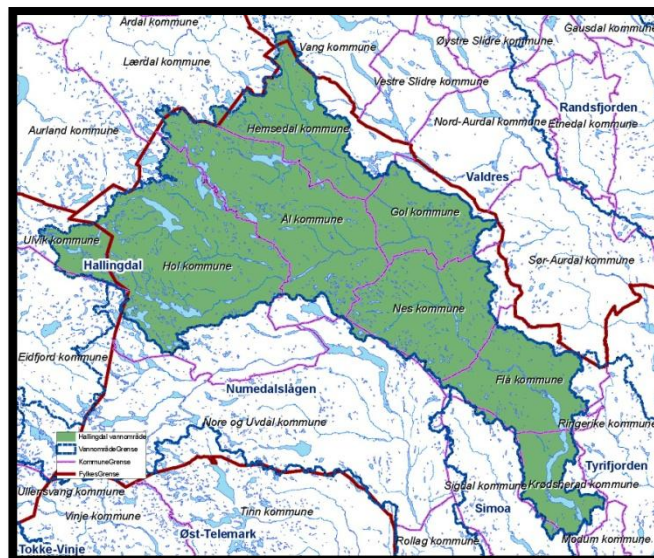
Vann!

Forsidebilde: Hemsila fra Holde bru. Haugfossen i bakgrunnen. Foto: Ellen Margrethe Stabursvik

Rammer

Vannforskriften setter rammene for arbeidet i vannområde Hallingdal de neste årene. I tillegg til bestemmelsene i forskriften finnes det flere veiledere som omhandler plan og prosess, medvirkning, det miljøfaglige aspektet med mer. Veilederne finnes på vannportalen¹. Arbeidet kan gjennomføres på flere måter, men de formelle tidsfristene er fastlagte. EUs Vannrammedirektiv², som vannforskriften bygger på, legger opp til at det skal være mulig for alle å medvirke og bli hørt. På bakgrunn av dette er alle offisielle høringsfrister på 6 måneder.

Målsetting

Hallingdals tiltaksanalyse skal være et innspill til den regionale forvaltningsplanen. Målet er innen 2021 å ha oppnådd god økologisk og kjemisk tilstand i alt overflatevann, og god kjemisk og kvantitativ tilstand i grunnvann. For å oppnå dette skal vannområdet gjennomføre følgende delmål:

- Dele alt vann i vannområdet inn i passende *vannforekomster*, finne de menneskeskapte påvirkningen på vannforekomstene og anslå dagens miljøtilstand. Vurdere risiko for at vannforekomstene ikke vil være i god tilstand i 2021. Første kapittel i veilederen «Karakterisering og analyse» gir en innføring i dette trinnet³.
- Fastsette miljømål som sikrer at minimum standard miljømål om god økologisk og kjemisk tilstand nås i overflatevannforekomster, godt økologisk potensial og god kjemisk tilstand nås i sterkt modifiserte vannforekomster og at god kjemisk og kvantitativ tilstand nås i grunnvann. Ut over standard miljømål, kan spesifikke miljømål settes.
- Etablere overvåkingsprogram for å kunne sette miljøtilstand og vurdere risiko der kunnskap mangler, samt for å overvåke effekten av tiltak.
- Foreslå og eventuelt utrede nødvendige tiltak for å opprettholde eller forbedre vannkvaliteten slik at miljømålene nås innen 2021.
- Gjennomføre prosjektet etter den intensjon og de prosesser og arbeidsmetoder som vannforskriften med tilhørende veiledere beskriver.

¹ www.vannportalen.no

² http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/index_en.html

³ <http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=31151&amid=1657299>

Organisering

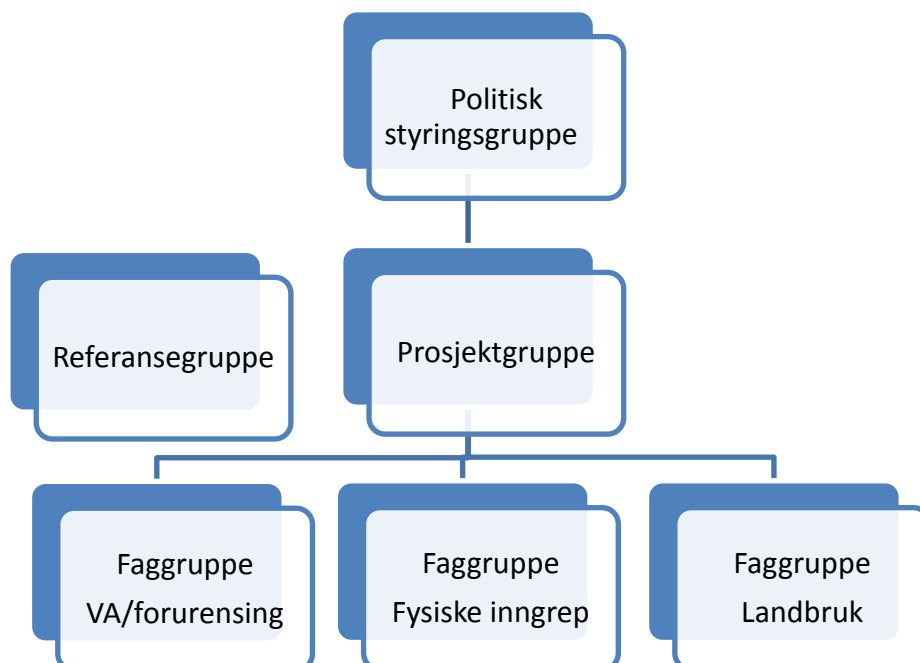
Vannområde Hallingdal er organisert med en **politisk styringsgruppe** som øverste organ, her deltar alle ordførere i VO samt en politisk representant fra Buskerud fylkeskommune. Styringsgruppa ledes av leder av Regionrådet for Hallingdal, mens ordfører i Krødsherad er nestleder.

På neste nivå har vi en **prosjektgruppe**. Denne gruppen består av administrativt ansatte fra alle kommunene, fylkeskommunen og Fylkesmannen, Statens Vegvesen, Jernbaneverket, Mattilsynet og NVE. Gruppen ledes av **prosjektleder** og samles ved behov. Prosjektleder er ansatt i 50 % stilling og jobber tilsvarende i VO Valdres.

Til prosjektgruppen skal det knyttes en **referansegruppe**. I denne gruppen samler vi alle som ønsker å delta i vannforvaltningsarbeidet i Hallingdal. I denne gruppen vil regulanter, naturvernlag, grunneiere, bondelag, bonde- og småbrukerlag, jeger- og fiskelag med fler inviteres. (Listen er ikke uttømmende). Det vil også være fullt mulig, og veldig ønskelig, at folk som ikke er organisert deltar i referansegruppen.

Til prosjektgruppa knyttes **faggrupper**. Disse gruppene skal jobbe spesifikt med sine fagområder. I Hallingdal har vi følgende faggrupper:

- Landbruk
- Vann og avløp og forurensing
- Fysiske inngrep

Fremdriftsplan

Fremdriften legges opp etter rammene som vannforskriften og planprogrammet til vannregion Vest-Viken har lagt.

Oppgave	Kommentar	Tidsfrist
Innledende møter	Første møte i VO Hallingdal ble holdt november 2009. Deretter har det blitt holdt møter i 2010 før VO var ordentlig i gang i mai 2011	
Prosjektleder engasjert	Prosjektleder er delt med VO Valdres og jobber 50 % med hvert vannområde	Mai 2011
Styringsgruppe konstituert		Juni 2011
Første prosjektgruppemøte	5.9.2011	September 2011
Fullkarakterisering starter	Karakteriseringsmøter med kommunene i oktober. Gjennomført i samarbeid med fylkesmannen.	Oktober 2011
Fullkarakterisering gjennomført	Rapport og innlegging i Vann-Nett i oktober-desember. Gjennomgang av karakteriseringen av faggrupper og referansegruppe i januar-februar 2012. (§15 i forskriften).	1.mars 2012
Oppstart av faggrupper		Desember2011-januar 2012
Oppstart av referansegruppe		Januar 2012
Innspill til vesentlige vannforvaltningsspørsmål	VO skal gi innspill hva som er de viktigste utfordringer og brukerinteresser i Hallingdal, dette skal gå inn som en del av vannregionens vesentlige spørsmål som skal på høring i juli 2012 (§ 28 i forskriften)	1.april 2012
Oversikt over beskytta områder	Vannområdet gir oversikt til vannregionen (§ 16 i forskriften)	September 2012
Overvåkingsprogram etablert, finansiert og igangsatt	Arbeidet starter samtidig med karakteriseringen men vil pågå utover 2012. Utløpet av 2012 er fristen for å ha klart et overvåkingsprogram (§18 i forskriften)	2012
Miljømål fastsatt og tiltaksanalyse ferdig	Nødvendige data og informasjon til tiltaksanalysen kan til en inn viss grad samles inn under arbeidet med fullkarakteriseringen	2013
Start i arbeidet med tiltak	De regionale forvaltningsplanene skal være ferdig godkjent ved utløpet av 2015. Tiltaksperioden blir da 2016-2021. <i>Men det er viktig å merke seg at tiltakene skal være operative senest tre år etter at tiltaksprogrammet er vedtatt!</i> (§25 i forskriften)	2016-2019
Miljømålene nådd		2021

Kostnader

Kostnadene vil i første rekke knytte seg til følgende forhold:

- Prosjektleder og eventuelt konsulentbistand
- Utgifter overvåking

I tillegg kommer egeninnsats fra berørte aktører og sektormyndigheter. Når vi kommer til tiltaksgjennomføringen vil det nok også bli en del utgifter for de som påvirker vannet negativt og derfor må gjennomføre tiltak.

Prosjektleder

Prosjektlederstillingen er et spleiselag mellom de 7 viktigste kommunene i VO Hallingdal og de 6 kommunene i VO Valdres. Oppland og Buskerud fylkeskommuner og fylkesmenn bidrar også til stillingen.

Prosjektleder er ansatt i 100 % stilling, men skal bruke ca. 50 % på hvert vannområde. De er mange oppgaver som kan samkjøres for de to vannområdene og erfaringer fra de ene kan benyttes i det andre.

Eksempel på mulig overvåkingsbehov - hvilke konsekvenser har avrenning og sedimenttransport for fisk og bunndyr i vassdragene. Foto EM Stabursvik

Vannanalyser/overvåking

Utgifter til overvåking av økologisk og kjemisk tilstand i vann vil i hovedsak dreie seg om nye biologiske prøver (bunndyr og begroingsalger) og kjemiske prøver (for eksempel fosfor og nitrogen). I tillegg kan det være aktuelt med spesialprøver av prioriterte stoffer (tungmetaller og miljøgifter). Det endelige omfanget av dette kan først bli klarlagt når vi har karakterisert området og kommet i gang med overvåkingsplan. Overvåkingen er avhengig av midler og vannområdet vil søke å danne spleiselag for overvåking, med bakgrunn i prinsippet om at påvirker betaler.

Egeninnsats

Egeninnsatsen fra berørte aktører vil i første rekke bestå i å delta på aktuelle møter og fremskaffe informasjon fra egen virksomhet eller sektor (for eksempel hvor mye fosfor som slippes ut og hvor mye avbøtende tiltak vil koste) og deltakelse i møter.

Estimert omfang av egeninnsats (møter og for/etterarbeid) i perioden 2011-2014:

- Styringsgruppa: 3-4 dagsverk per år per deltaker
- Prosjektgruppe: 10 dagsverk per år per møtedeltaker
- Faggrupper: 4-6 dagsverk per år per møtedeltaker
- Kommuner (fagpersoner avløp, landbruk, miljøvern): 2-3 dagsverk per år per deltaker. Andre etater og sektorer: inntil 5 dagsverk per deltaker per år avhengig av involveringsgrad

Arbeidsmengden for hver deltaker vil variere gjennom hele perioden, avhengig av hvilke deler av prosjektet det arbeides med. I tillegg kan vannregionmyndigheten, og andre, invitere til møter, seminarer og kurs.

Samlede utgifter

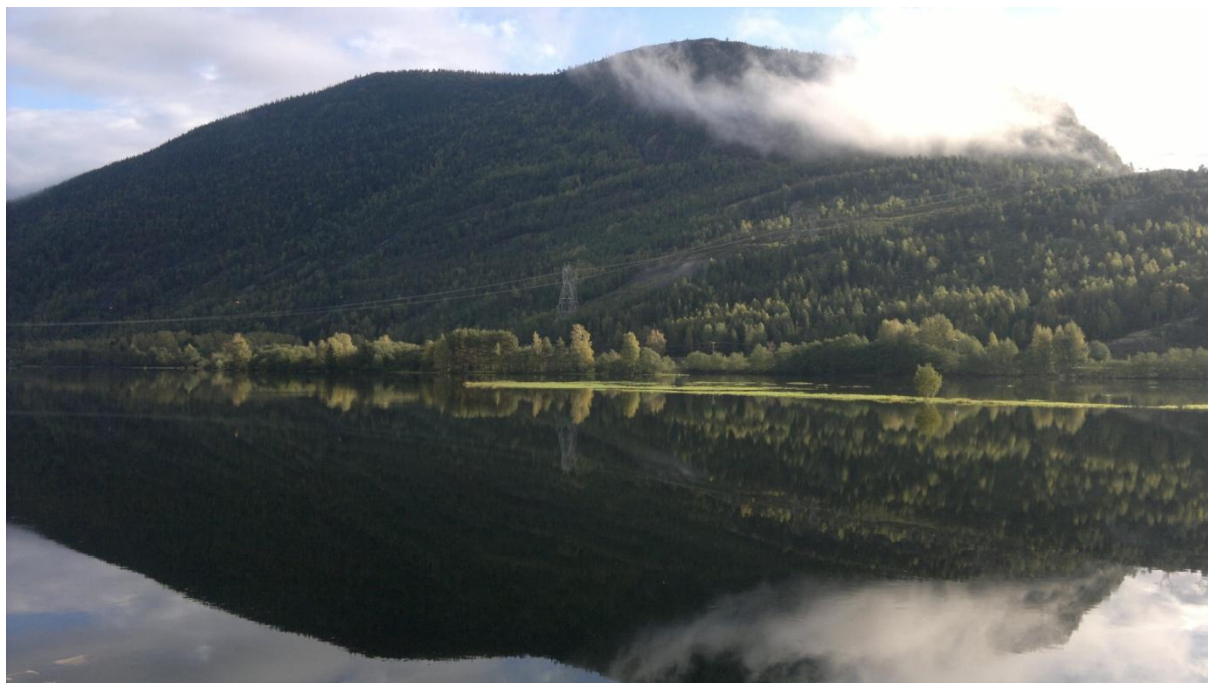
Samlede estimerte utgifter (kronebeløp som skal utbetales) fra 2011 og i fire år fremover. Utgangspunkt er tatt i prosjektleders lønn inkludert sosiale utgifter.

Vær klar over at det kan komme betydelige utgifter knyttet til overvåking og tiltak tillegg. Både overvåking og tiltak gjennomføres så langt det lar seg gjøre etter påvirker betaler prinsippet, men i noen tilfeller er påvirker ukjent eller eksisterer ikke lenger og da kan slike utgifter falle på andre, for eksempel ved at kommuner og statlige sektormyndigheter tar et ansvar. Spleiselag, spesielt på overvåking, vil kunne motta mer penger for overvåking av Klif (Klima- og forurensingsdirektoratet).

Det er usikkert hvor mye penger som vil gå med til overvåking i året. Hallingdal har allerede et betydelig overvåkingsprogram, men det kan være nødvendig med undersøkelser i de områdene som per i dag ikke undersøkes. Vi får gjort de undersøkelsene vi har økonomi til å gjennomføre. I utgangspunktet antas det at vi trenger ca. 200 000 – 220 000 kr i året for å få gjennomført en god overvåking og problemkartlegging

DRIFTSBUDSJETT PROSJEKT VANNOMRÅDE HALLINGDAL	
Hva	Sum
Lønn	250 000
Arbeidsgiveravgift	26 500
Pensjon	25 000
Husleie	5 000
Telefon	7 500
Kontorrekvisita, tidsskrift, fagglitt	5 000
Inventar og utstyr	2 500
Reiseutgifter, admin	10 000
Møteutgifter	27 000
Kurs, konferanser	5 000
Ymse utgifter og administrasjon	10 000
Sum drift per år	373 500

Hallingdalselva. Foto EM Stabursvik

Vedlegg

Ordforklaringer

I denne ordforklaringen er ordene satt opp i den rekkefølgen det er naturlig å lære om den. Med andre ord står de ikke alfabetisk.

Vannregion (VR)

En vannregion består av flere vannområder. I vannregion Vest-Viken er det 18 vannområder. Regionen består av hele Vestfold, mesteparten av Buskerud, deler av oppland og mye av Telemark. I tillegg har Hordaland, Aust-Agder, Akershus og Sogn og Fjordane som biter inn i vannregionen. Vannregionen er i Norge øverste forvaltningsenhet i vannforskriften og de ledes av utvalgte fylkeskommuner. Buskerud fylkeskommune er vannregionmyndighet i Vest-Viken.

Vannregionmyndighet (VRM)

I Norge har vi 11 vannregionmyndigheter, som leder prosessen og samordner myndigheter, kommuner, fylkeskommuner og organisasjoner på regionalt nivå. Vannregionmyndighetene - utvalgte fylkeskommuner - gir rammer og veiledning for arbeidet i vannområdene, med faglig bistand fra Fylkesmennenes miljøvern avdelinger og andre relevante myndigheter. Vannregionmyndigheten syr til slutt bidragene fra vannområdene sammen til en regional plan.

Vannregionutvalg (VRU)

Er et samarbeidsorgan for Vannregionmyndigheten i arbeidet med å gjennomføre vannforskriften. VRU skal bestå av representanter fra berørte sektormyndigheter, fylkesmannsembeter, fylkeskommuner og kommuner, og er oppnevnt og ledet av vannregionmyndigheten (vannforskriften § 22).

Vannområde(VO)

Et vannområde er den minste forvaltningsenheten i arbeidet med vannforskriften i Norge. Vannområder består gjerne av flere nedbørsfelt tilhører samme vassdrag og drenerer samme vei. For eksempel kan alt vann i et vannområde drenerer til en fjord, en større innsjø eller ut i et større vassdrag. Et vannområde vil typisk krysse flere kommunegrenser og gjerne også fylkesgrenser. Det er flere vannområder i Norge som deles med Sverige og Finland.

Forvaltningsplan for vann

Er en samlet plan for forvaltning av vannforekomstene i en vannregion. Den skal blant annet angi miljømål for vannforekomstene og sammenfatte tiltaksprogrammet som viser hvordan miljømålene kan nås innen vannforskriftens frister (vannforskriften § 26). Forvaltningsplanen er den formelle planen etter forskriften som behandles og vedtas av fylkesting og godkjennes i Regjeringen. Forvaltningsplanen utarbeides av VRM i samarbeid med VRU, og vedtas som fylkesdelplan etter plan- og bygningsloven. Godkjent plan skal legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet og være

retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen. Forvaltningsplan skal godkjennes innen utgangen av 2015, og oppdateres hvert sjettede år (vannforskriften § 29). VRM skal sende utkast til forvaltningsplan på høring senest ett år før ny forvaltningsplan trer i kraft (vannforskriften § 28).

Vannforekomst

En avgrenset og betydelig mengde av overflatevann, som for eksempel innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller deler av disse, eller en avgrenset mengde grunnvann innenfor en eller flere akviferer. Det er gitt ulike kriterier for inndeling i de ulike vannforekomststypene:

- *Innsjøvannforekomster*

Vannforskriftens grense for størrelse på innsjøvannforekomster er at innsjøer med overflateareal på 0,5 km² eller mer defineres som egne vannforekomster. Små innsjøer skal også defineres som egne vannforekomster når de enten har en stor naturfaglig verdi, er beskyttet på grunn av drikkevannsforsyning, er SMVF eller av andre årsaker har risiko for ikke å nå miljømålene.

- *Ellevannsforkomster*

Ellevann er primært rennende del av overflatevann i vassdrag, inkludert mindre innsjøer (<0,5 km²). Ellevannsforkomster kan være en samling med «like» bekker, kalt bekkfelt, eller det kan for eksempel være en enkel elvestrekning fra en innsjø til en annen. Ellevannsforkomster må renne samme vei og drenere til samme vassdrag, de må ha lik vanntype og de må ha et likt belastningsbilde innad.

- *Grunnvannsforkomster*

Grunnvann som brukes eller som kan tenkes å bli brukt for uttak av drikkevann, samt vannforekomster av betydning for terrestriske eller akvatiske økosystemer, skal avgrenses som egne grunnvannsforkomster. Miljømålene for grunnvann er at de skal ha rett mengde vann og ikke være forurenset av kjemiske stoffer.

- *Sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)*

En vannforekomst av overflatevann som har gjennomgått fysiske endringer som følge av samfunnsnyttig virksomhet, kan utpekes som sterkt modifisert (SMVF) etter forskriftens § 5.

Forutsetningene er at det ikke kan oppnås god økologisk tilstand uten *vesentlig* å svekke samfunnsnyttigen av inngrepet, at det samfunnsnyttige formålet ikke kan oppnås ved andre teknisk gjennomførbare alternativer, eller at god økologisk tilstand ikke kan oppnås uten uforholdsmessige kostnader. Eksempler på vannforekomster som kan bli utpekt som SMVF, er slike som er påvirket av vannkraftutbygging, kanalisert av hensyn til jordbruk, urbaniserte områder med mer.

Demning. Foto FBR

Beskyttet område

Områder som skal inngå i et register som skal opprettes i henhold til § 17 i forskriften. Registeret skal omfatte følgende typer beskyttede områder:

- områder utpekt eller tiltenkt for uttak av drikkevann
- områder utpekt for vern av økonomisk betydelige akvatiske arter
- vannforekomster utpekt til rekreasjonsformål
- områder som er utsatt for endringer i tilførselen av næringsstoffer
- områder utpekt for beskyttelse av habitater eller arter, der vedlikehold eller forbedring av vannets tilstand er en viktig grunn for vernet.

Nedbørfelt

Landareal med avrenning til et bestemt utløpspunkt i en elv, innsjø, fjord eller i hav.

Vanntype

Vann kan *typifiseres* på bakgrunn av bestemte fysiske og kjemiske forhold. Vannets biologi blir i stor grad påvirket av dets fysiske og kjemiske egenskaper, derfor må vi kjenne vanntypen for å kunne si noe om hvordan biologien i vannet skal være (grunnvann har ikke biologi). Vanntypen i ferskvann bestemmes av økoregion (hvor i landet), høyde over havet, kalkinnhold, humusinnhold (mengde organisk materiale), turbiditet (et mål på vannets klarhet/partikkelinnhold), størrelse, dybde (for innsjøer).

Påvirkning (pressures)

Kjente påvirkninger som vurderes å kunne påvirke miljøtilstanden i vannforekomsten. Alle relevante påvirkninger som kan gi avvik fra naturtilstanden skal registreres i Vann-Nett.

. Karakterisering

Med karakterisering menes iht. Vannforskriftens § 15 her

1. avgrensning i hensiktsmessige vannforekomster med ensartet vanntype og miljøtilstand
2. fastsette kategori; elv, innsjø, kyst- og grunnvann, SMVF
3. sette vanntype
4. identifisere påvirkninger (eksisterende og forventede)
5. vurdere risiko for ikke å nå miljømålene innen 2021

Karakterisering er innsamling og registrering av data for å kunne identifisering og gradere påvirkninger og miljøtilstand i en vannforekomst.

Klassifisering

Fastsette dagens miljøtilstand for en vannforekomst basert på overvåkingsdata. Tilstandsklassen settes på bakgrunn av forventet naturtilstand for den aktuelle vanntypen.

Miljøsmål

Standard miljøsmål: Med standard miljøsmål forstås grenseverdiene for økologisk og kjemisk tilstand slik de står beskrevet i vedlegg V i vannforskriften og klassifiseringsveilederen. Når alle kriterier og parameterverdier er fylt ut vil Vann-Nett bestemme vannforekomstens vanntype. Når vanntype er satt vil vannforekomsten automatisk få satt sitt standard miljøsmål.

Øvrige miljøsmål / Strengere miljøsmål / Brukermål: Eksempler på øvrige miljøsmål kan være mål for koliforme bakterier, ivaretagelse av friluftsliv, sikre akseptable forhold for vannfugl med videre. § 13 i vannforskriften sier at den strengeste miljøbestemmelsen skal gjelde for en vannforekomst. Dette innebærer at for de vannforekomstene det er aktuelt, så skal miljøkvalitetsnormer for følgende brukermål også tas hensyn til i risikovurderingen:

- Badevannskvalitet
- Råvannskvalitet (drikkevann)
- Jordvanning
- Kostholdsråd – kan man spise fisk og skalldyr fra den aktuelle vannforekomsten?

Miljøsmål for SMVF: Det skal defineres egne tilpassede miljøsmål for vannforekomster som i forvaltningsplanen blir endelig sterkt modifiserte. For å utpeke en vannforekomst til sterkt modifisert, forutsettes det at god økologisk tilstand ikke er eller kan nås. Således skal alle vannforekomster som utpekes som sterkt modifiserte plasseres i risiko. I tillegg har også SMVF miljømålet "god kjemisk tilstand" (gjelder miljøgifter og andre prioriterte stoffer), på lik linje med naturlige vannforekomster.

Brukermål

Brukermål er øvrige eller strengere miljøsmål for vannforekomster der det er aktuelt. Disse målene gir spesielle kvalitetskrav til vannmiljøet tilpasset spesifikke bruksområder, som eksempelvis; badevannskvalitet, drikkevannskilder, jordvanning eller kostholdsråd for fisk og skalldyr fra vannforekomsten

Økologisk tilstand

Er et uttrykk for tilstanden i en vannforekomst av overflatevann. (grunnvann har ikke noe levende i seg og derfor snakker ikke om økologi der). Økologisk tilstand baseres på sammensetning arter og hvordan økosystemet fungerer i den aktuelle vannforekomsten. Tilstanden baseres på klassifiseringen i vannforskriftens vedlegg V.

Økologisk potensial (GØP)

Uttrykk for mulig økologisk tilstand i en sterkt modifisert eller kunstig forekomst av overflatevann, basert på klassifiseringen i vannforskriftens vedlegg V.

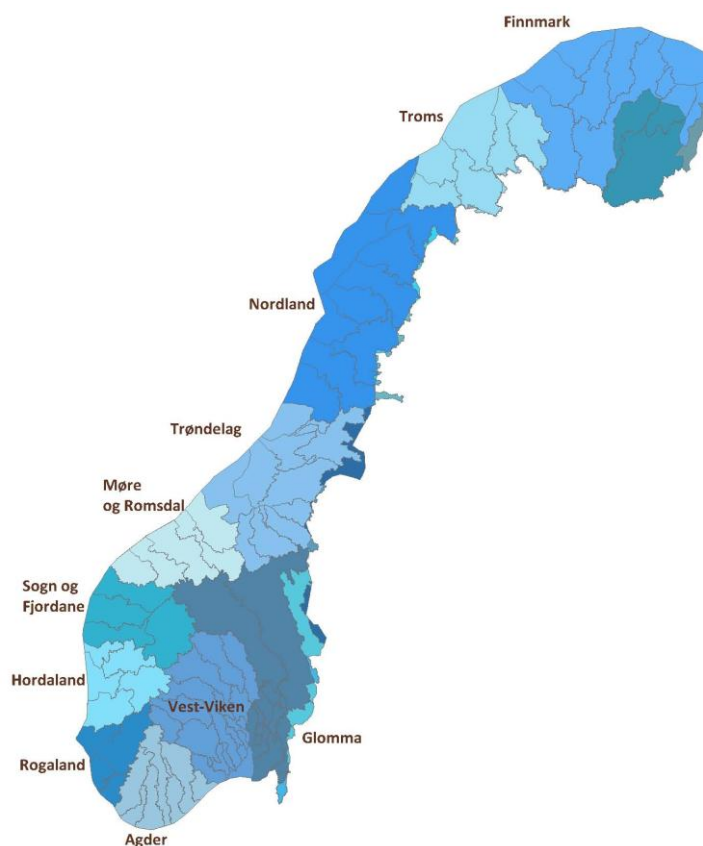
Vannmiljøsystemet <http://vanmiljo.klif.no/>

Vannmiljø er miljømyndighetenes fagsystem for registrering av kartleggings- og overvåkingsdata i vann. Vannmiljø spiller dermed en sentral rolle i planlegging og gjennomføring av all overvåkingsaktivitet som følger av vannforskriften. Data er tilgjengelig for alle typer saksbehandling hvor informasjon om tilstand og utvikling i vannmiljøkvaliteten er etterspurt.

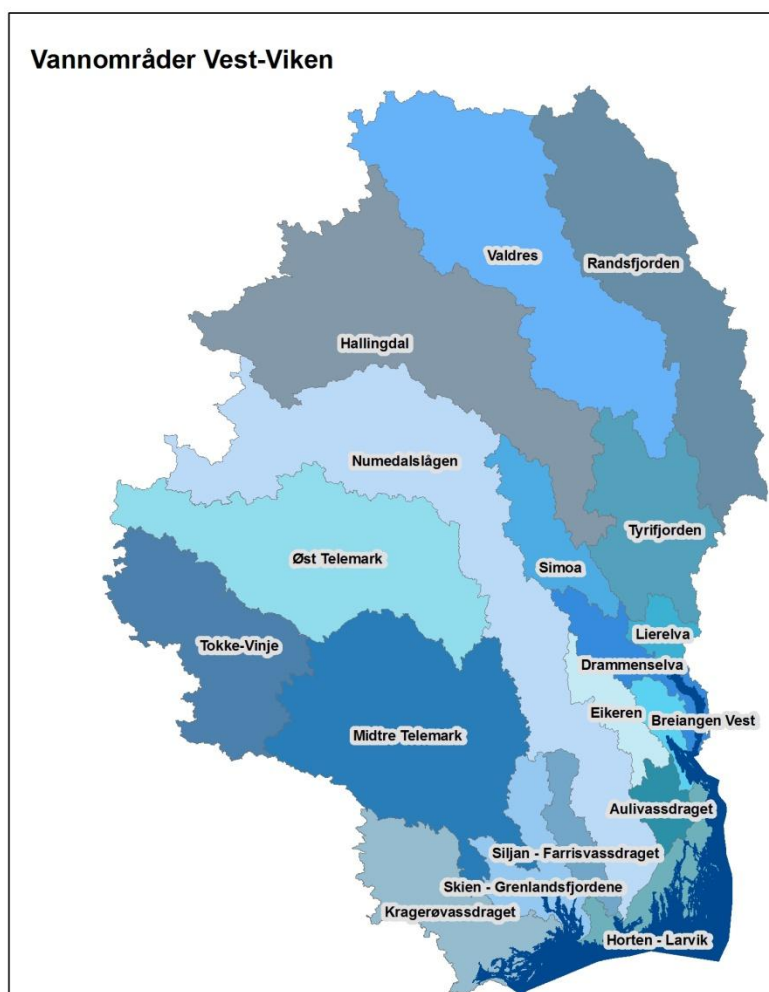
Vann-Nett www.vann-nett.no

Vann-Nett er en norsk database for informasjon knyttet til arbeidet med vannforskriften i Norge. Her finnes informasjon om miljøtilstand, påvirkningsfaktorer og risikovurdering på landsbasis, regionalt og lokalt nivå. I Vann-Nett blir kunnskap om vannet vårt koblet til kart og databasen er et viktig verktøy for vannforvaltningen.

Kart

Figur 1 Norge med vannregioner.

Figur 2 Vannregion Vest-Viken med vannområder.

For mer informasjon om arbeidet med vannforskriften nasjonalt, se www.vannportalen.no

For det lokale arbeidet i Hallingdal, se www.vannportalen.no/hallingdal